Ճարտարագիտության և կայունության մասին դասընթացների երևանյան շարք*

«ԿԱՅՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ՝ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ»
14-17 նոյեմբեր, 2017
Ակիան ցուցասրահ, Հայաստանի ամերիկյան համալսարան, Երևան 0019, Մարշալ Բաղրամյան 40

(*) Ճարտարագիտության և կայունության մասին դասընթացների երևանյան շարքը բաղկացած կլինի մի քանի միջոցառումներից, որոնք տեղի են ունենալու 2017 և 2018 թթ.-ի ընթացքում: Շարքը իրականացվում է «Էրազմուս+» MARUEEB ծրագրի շրջանակներում: Հայաստանում ակադեմիական գործընկերներն են ՀԱՀ-ը և ՀԱՊՀ-ն: Այցելեք http://ace.aua.am/projects/marueeb/ և http://marueeb.ru/

Աշխատաժողով 1 (երեքշաբթի, նոյեմբեր 14)

Բացահայտելով «կայուն»-ը / և ինչպես է «կայուն»-ը օգտագործվում

Ինչպե՞ս եք հասկանում այս խոսքերը և ինչպե՞ս կիրառում:

Վարժություններ

1. Նկարեք անհատական հայեցակարգային քարտեզ[1], որն արտահայտում է / պատկերում է Ձեր հասկացողությունը հետևյալ հասկացությունների վերաբերյալ (30 րոպե):

- *Կայուն*
- *Կայուն կերպով*
- *Կայունություն*
- *Կայուն զարգացում*

Հայեցակարգային քարտեզը պետք է պատկերի.

Ինչ է այն (խոսքը ինչին է վերաբերում) - *Կառուցվածք.* Այն, ինչի մասին ենք մենք խոսում...: Ինչպես եք դա անում (դա կարող է տարօրինակ թվալ, բայց ինչպես եք կայունություն «անում») - *Գործընթաց.* Գործունեություն և գործունեության հաջորդականություն, ընթացիկ հոսք... Ինչի համար է պետք զբաղվել դրանով, ինչ համար է դա: - Պատճառահատևանքային կապի հասկանալն է մեր նպատակը: Մենք «Ա» ենք անում՝ «Բ» -ին հասնելու համար...

[1] Հայեցակարգային քարտեզները գիտելիքների կազմակերպման և ներկայացման գրաֆիկական գործիքներ են: Նրանք ներառում են հասկացություններ, որոնք, սովորաբար, պատկերվում են շրջանակների մեջ, իսկ հասկացությունների միջև փոխհարաբերությունները նշվում են երկու հասկացությունները կապող միացնող գծի միջոցով:
Հայեցակարգային քարտեզագրումը մի մեթոդ է, որը թույլ է տալիս հասկանալ գաղափարների միջև հարաբերությունները՝ ստեղծելով կապերի տեսողական քարտեզ:

2. Կիսվեք Ձեր հայեցակարգային քարտեզով խմբի մասնակիցների հետ և պատկերեք համընդհանուր (կոնսենսուսային) գաղափար նոր էջում / պատրաստեք խմբի հայեցակարգային քարտեզը (30 րոպե):

3. Ընդհանուր առմամբ 30 րոպե ներկայացումների և քննարկումների համար:

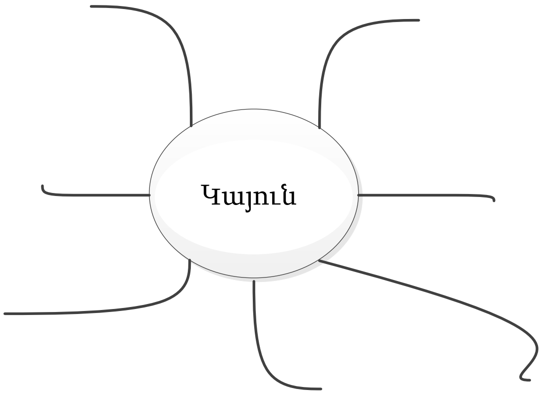

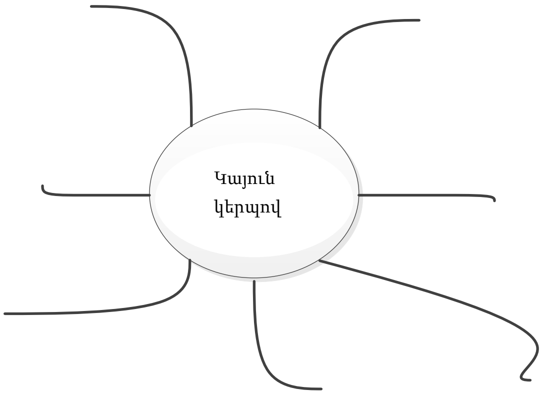

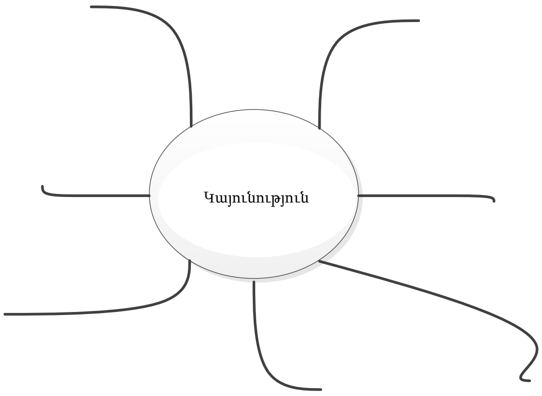

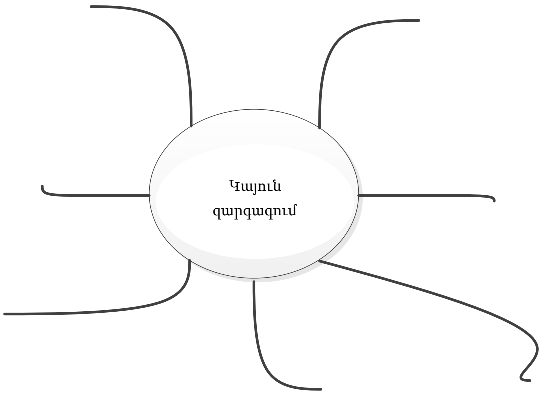

Օրինակներ

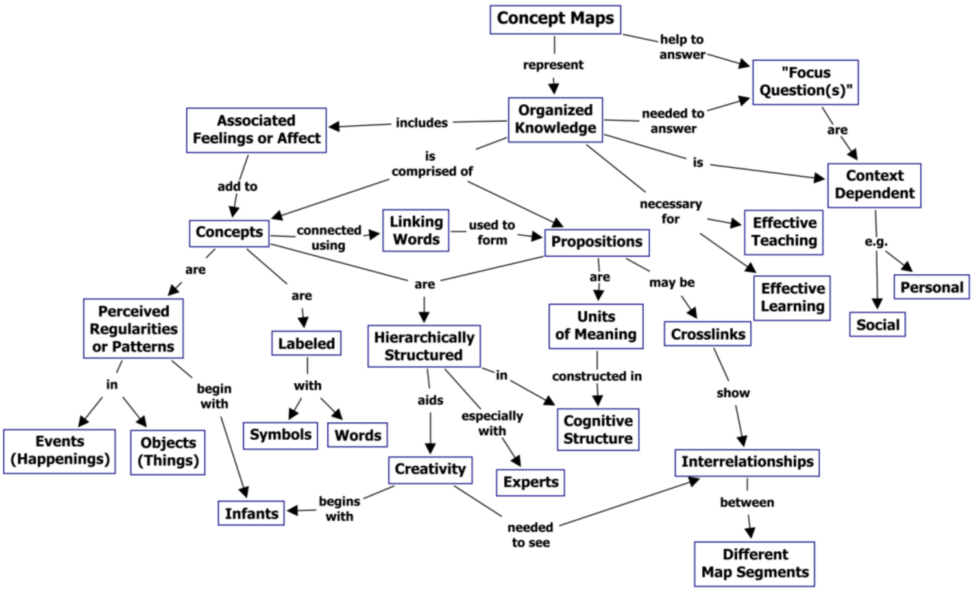

http://cmap.ihmc.us/docs/theory-of-concept-maps

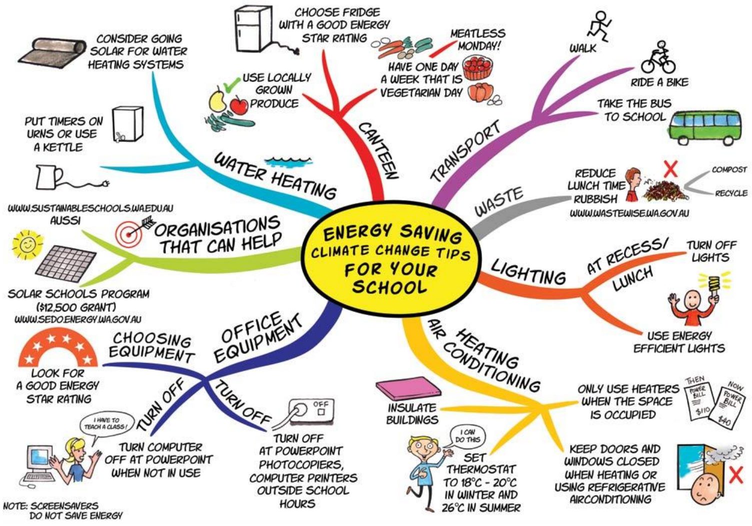

Աշխատաժողով 2 (չորեքշաբթի, նոյեմբեր 15)

Կայուն զարգացման նպատակների (ԿԶՆ) միջև կապը

Աշխարհի երկրները կանգնած են լուրջ մարտահրավերի առջև՝ ինչպես մինչեւ 2030 թ.-ը իրականացնել 17 ԿԶՆ-ը և հասնել 169 նպատակակետերին, որոնք ներառված են այդ նպատակների մեջ: 2015-ին միջազգային հանրության կողմից ընդունված ԿԶՆ-ը ներառում են բազմաթիվ հարցեր, այդ թվում՝ գենդերային հավասարություն, կայուն քաղաքներ, մաքուր ջրի մատչելիություն և «լավ» կառավարում: Սա ընդարձակ, հավակնոտ օրակարգ է, որը, եթե հաջողությամբ իրականացվի, կարող է աշխարհը ուղղորդել համընդհանուր, կայուն զարգացման ուղղությամբ:

Վարժություններ

1. Սահմանել մեկ նպատակ ԿԶՆ-ի շարքից, որն առավել կարևոր է Հայաստանի համար (5-10 րոպե):

2. Պատկերեք ընտրված նպատակի և այլ Կայուն զարգացման նպատակների միջև կապը: Հատկորոշեք դրական և բացասական փոխազդեցությունները (50 րոպե):

3. Ընդհանուր առմամբ 30 րոպե ներկայացումների և քննարկումների համար:

____ նպատակի կարևոր կապերը մնացած ԿԶՆ-ի հետ

ԿԶՆ	***Կապ (դրական կապ / հնարավոր սիներգիա ԿԱՄ բացասական կապ / հնարավոր փոխզիջում)***	***Կապի նկարագիր***
ԿԶՆ 1 Ոչ աղքատությանը		
ԿԶՆ 2 Ոչ սովին		
ԿԶՆ 3 Առողջություն և բարեկեցություն		
ԿԶՆ 4 Որակյալ կրթություն		
ԿԶՆ 5 Գենդերային հավասարություն		

ԿԶՆ 6 Մաքուր ջուր և սանիտարական պայմաններ		
ԿԶՆ 7 Մատչելի և մաքուր էներգիա		
ԿԶՆ 8 Արժանապատիվ աշխատանք և տնտեսական աճ		
ԿԶՆ 9 Արդյունաբերություն, նորարություն և ենթակառուցվածք		
ԿԶՆ 10 Կրճատված անհավասարություն		
ԿԶՆ 11 Կայուն քաղաքներ և համայնքներ		
ԿԶՆ 12 Պատասխանատու սպառում և արտադրություն		
ԿԶՆ 13 Գործողություն՝ ի նպաստ կլիմայի		
ԿԶՆ 14 Կյանքը ջրի տակ		
ԿԶՆ 15 Կյանքը ցամաքում		
ԿԶՆ 16 Խաղաղություն, արդարություն և ամուր հաստատություններ		
ԿԶՆ 17 Համագործացություն՝ նպատակների համար		

Աշխատաժողով 3 (հինգշաբթի, նոյեմբեր 16)

Կայուն զարգացման իրականցման մեթոդներ

Վարժություններ

1. Որոշել Հայաստանում գործող բիզնես ոլորտի կազմակերպությունները, որոնք արդեն իսկ կիրառում են կամ կարող են կիրառել կայուն զարգացման իրականացման մեթոդները (30 րոպե):

2. Նշեք, ինչ դժվարություններ են առաջանում այս մեթոդները կիրառող կազմակերպությունների համար: Լրացրե՛ք աղյուսակը (30 րոպե):

3. Ընդհանուր առմամբ 30 րոպե ներկայացումների և քննարկումների համար:

Կայուն տնտեսական զարգացման իրականացման մեթոդներ	Բիզնես ոլորտի կազմակերպություններ, որոնք արդեն կիրառել են այդ մեթոդները	Բիզնես ոլորտի կազմակերպություններ, որոնք կարող են կիրառել այդ մեթոդները	Կազմակերպությունների համար այս մեթոդների կիրառման հետ կապված դժվարությունները
Շրջանաձև տնտեսություն			
Շրջակա միջավայրի կառավարման համակարգեր			
Էկո-դիզայն			
Կենսացիկլի գնահատում			
Կայուն սպառում			

Աշխատաժողով 4 (ուրբաթ, նոյեմբեր 17)

«THE GAPFRAME»՝ բացերի շրջանակ **ԿԳՆ-ի փոխակերպումը համապատասխան ռազմավարական հնարավորությունների՝ ի պատասխան ազգային մարտահրավերներին**

The Gap Frame is a normative framework that translates the Sustainable Development Goals (SDGs) into nationally relevant issues and indicators for business.

«Gap Frame»-ը նորմատիվային դաշտ է, որը ԿԶՆ-ը փոխակերպում է յուրաքանչյուր երկրի համար անհրաժեշտ համապատասխան միջոցների և հանդիսանում է ռազմավարական բիզնես գործիք՝ սահմանելով այն շրջանակները, որտեղ մենք գտնվում ենք այսօր և որտեղ մենք պետք է լինենք, որպեսզի բոլորս էլ կարողանանք լավ ապրել մի մոլորակի վրա:

Վարժություններ

1. Համեմատե՛ք Հայաստանի և աշխարհի «Gap Frame»-ի արդյունքները: Դուք համաձա՞յն եք արդյունքների հետ:

2. Ո՞ր կայուն զարգացման մեթոդները և տնտեսության ո՞ր ոլորտներում կարող են կիրառվել, ապագայում Հայաստանի տնտեսական կայունության համար: (30 րոպե).

3. Ընդհանուր առմամբ 30 րոպե ներկայացումների և քննարկումների համար:

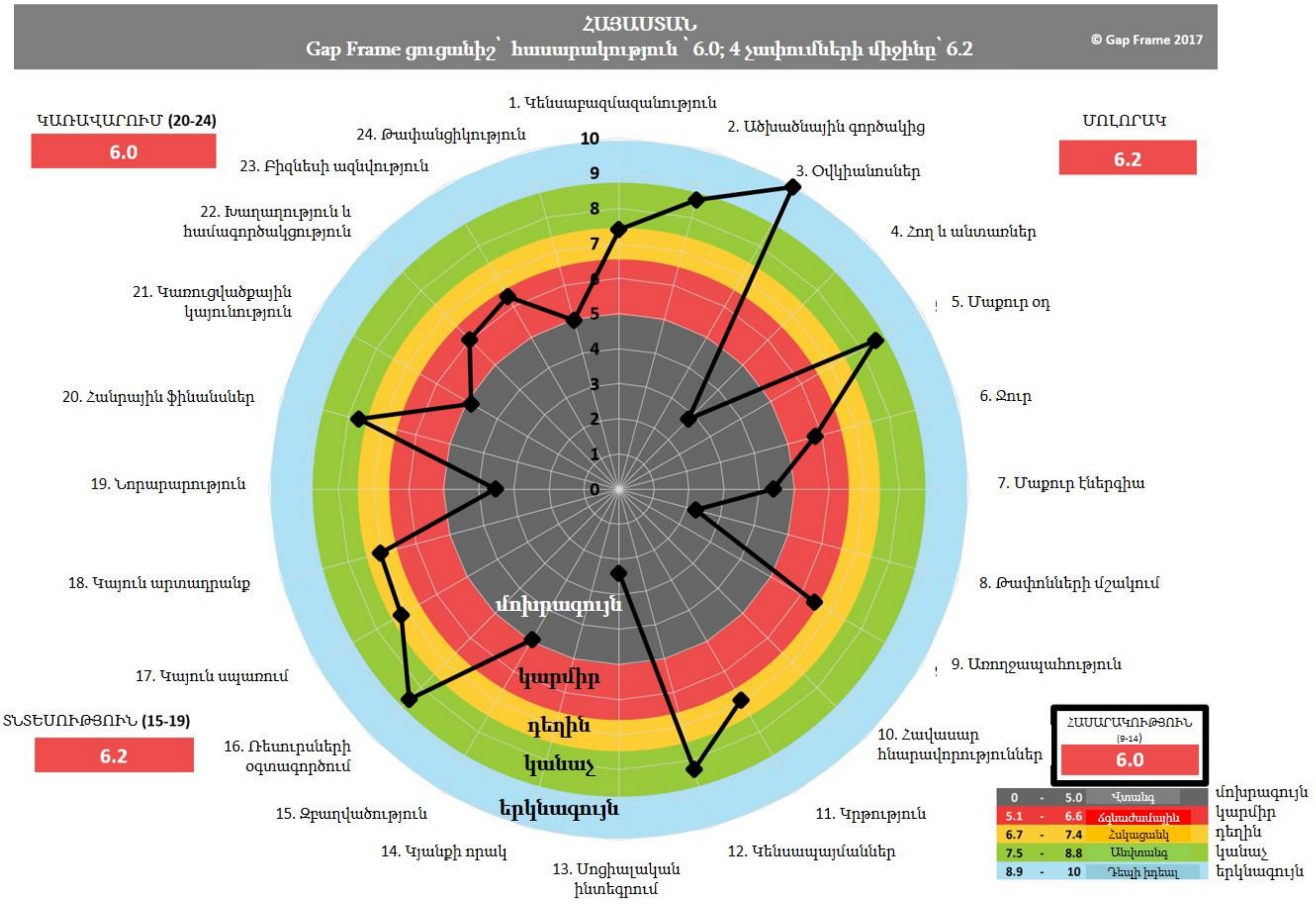

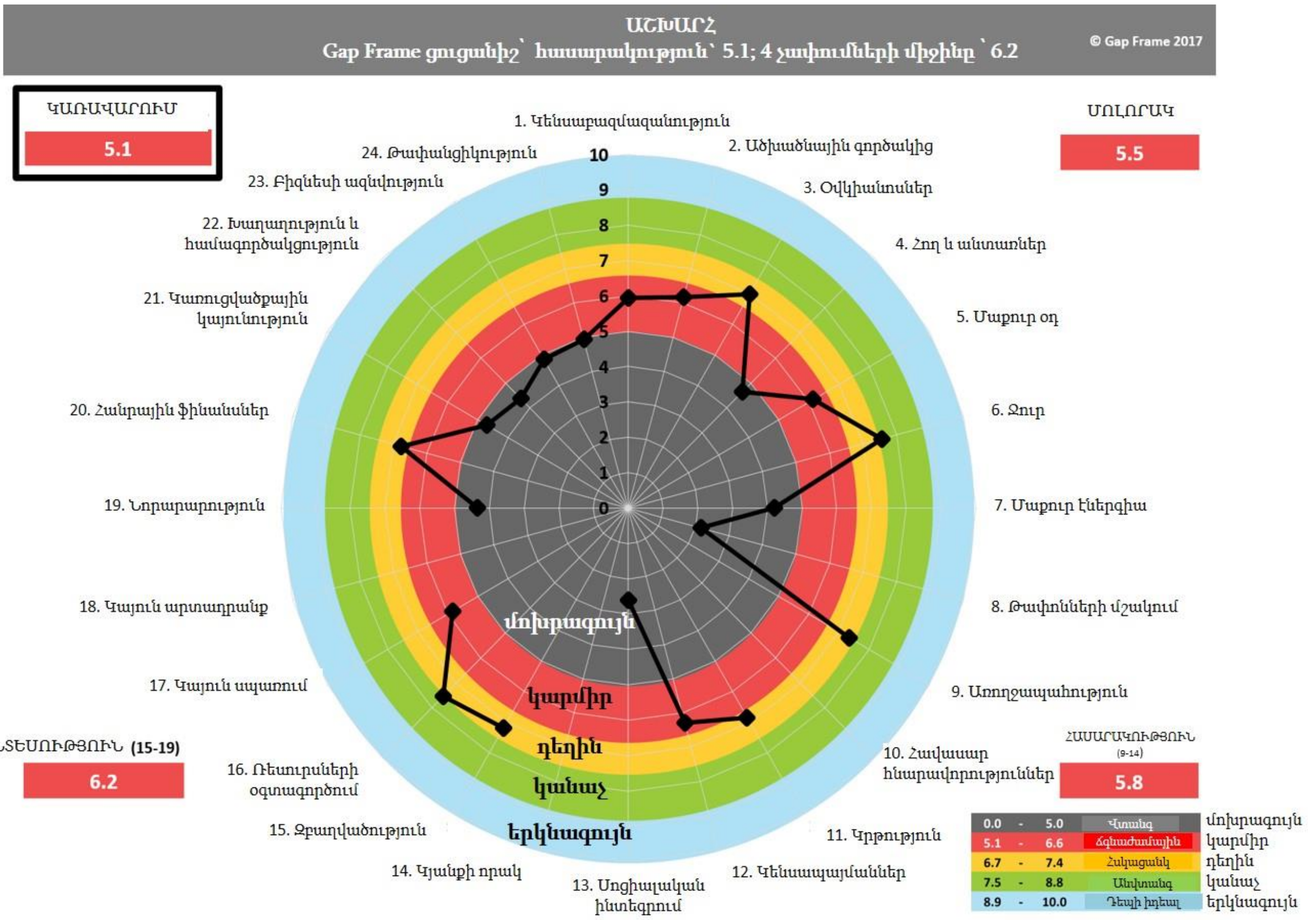

Քննարկման հիմնական կետեր

ԱՆՎՏԱՆԳ ՏԱՐԱԾՔ ԲՈԼՈՐԻՍ ՀԱՄԱՐ
GAPEFRAME՝ յուրաքանչյուր երկրին և բիզնեսին համապատասխանող գլոբալ նպատակներ
17 գլոբալ կայուն զարգացման նպատակների վերափոխում
բոլոր երկրներին և բիզնեսներին վերաբերող 24 խնդիրների
ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ՉԱՓՈՒՄՆԵՐ
ԿԶՆ-ներ
Երկրի պահանջներին համապատասխանող ԿԶՆ-ներ,
Լրացուցիչ հարցեր, որոնք վերաբերում են բոլոր երկրներին
Հարցերը ներառում են դեպի իդեալական վիճակ առաջընթացի չափումներ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
Բիզնեսի ազնվություն
Հանրային ֆինանսներ
Թափանցիկություն
24. ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅՈՒՆ
23. ԲԻԶՆԵՍԻ ԱԶՆՎՈՒԹՅՈՒՆ
22. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ
21. ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ
20. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ
ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ
Ռեսուրսների օգտագործում
Կայուն արտադրանք
Կայուն սպառում
19. ՆՈՐԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
18. ԿԱՅՈՒՆ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔ
17. ԿԱՅՈՒՆ ՍՊԱՌՈՒՄ
16. ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ
15. ԶԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
Սոցիալական ինտեգրում
14. ԿՅԱՆՔԻ ՈՐԱԿ
13. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԻՆՏԵԳՐՈՒՄ
12. ԿԵՆՍԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
11. ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ
10. ՀԱՎԱՍԱՐ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
9. ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՈԼՈՐԱԿ
Մաքուր օդ
8. ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ
7. ՄԱՔՈՒՐ ԷՆԵՐԳԻԱ
6. ՋՈՒՐ
5. ՄԱՔՈՒՐ ՕԴ
4. ՀՈՂ և ԱՆՏԱՌՆԵՐ
3. ՕՎԿԻԱՆՈՍՆԵՐ
2. ԱԾԽԱԾՆԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԻՑ
1. ԿԵՆՍԱԲԱԶՄԱԶԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՉԱՓՈՒՄՆԵՐ
Խնդիրներ
Ցուցանիշներ
The Gap Frame
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
24. ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅՈՒՆ
23. ԲԻԶՆԵՍԻ ԱԶՆՎՈՒԹՅՈՒՆ
22. ԽԱՂԱՂՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ
21. ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ
20. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ
66. Լավ կառավարում; 65. Քաղաքականություն գիտելիքի; 66. Իրավական որոշակիություն; 67. Խոսքի ազատություն; 68 Դատական անկախություն;
61. Ֆիրմայի էթիկական վարքագիծ;. 62. Հակամենաշնորհային քաղաքականության արդյունավետություն; 63. Բիզնեսի առողջ աջակցություն;
57. Ձայնի բաժին ՝հավաքների ազատություն; 58. Շարժման ազատություն; 59. Իրավական իրավունքների ուժեղացում; 60. Անաբեկչություն;
54. Ընդհանուր ենթակառուցվածքի որակ; 55. Ներգաղթյալների հանդուրժողականություն. 56. Հանրային հատվածի կոռուպցիա
52. Պետական պարտք; 53. Բյուջեի հաշվեկշիռ;
ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ
19. ՆՈՐԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
18. ԿԱՅՈՒՆ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔ
17. ԿԱՅՈՒՆ ՍՊԱՌՈՒՄ
16. ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ
15. ԶԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ
49. Վարկերի տրամադրման հեշտություն; 50. Արդի տեխնոլոգիաների առկայություն; 51. Ինտերնետ օգտագործողների թիվ;
46. Ոռոգվող գյուղատնտեսական հողեր; 47. Կայունության հաշվետվություն ունեցող ընկերություններ; 48. Բանկերի հուսալիություն
44. Ածխածնի սպառում / բնակիչ; 45. Էներգախնայողություն;
42. Էներգիայի ինտենսիվություն; 43. Բնական ռեսուրսների կորուստ;
38. Աշխատանքի անվտանգություն; 39. Երիտասարդների գործազրկություն; 40. Գործազրկության մակարդակ; 41. Ստրուկներ
ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
14. ԿՅԱՆՔԻ ՈՐԱԿ
13. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԻՆՏԵԳՐՈՒՄ
12. ԿԵՆՍԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
11. ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ
10. ՀԱՎԱՍԱՐ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
9. ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
34. Կյանքից բավարարում; 35. Օժանդակ ցանցի որակ; 36. Աշխատանքային կյանքի հաշվեկշիռ; 37. Բնակչության աղքատություն;
32. Համասեռամոլների հանդուրժողականություն; 33. Փոքրամասնությունների խտրականություն
28. Էլեկտրաէներգիայի հասանելիություն; 29. Բարելավված խմելու ջրի մատչելիություն; 30. Անվտանգ սանիտացիա; 31. Ճանապարհի անվտանգություն;
24. Սկզբնական կրթություն, ընդգրկվածության մակարդակ, զուտ%; 25. Կրթական համակարգի որակ; 26. Երիտասարդները կրթական վերապատրաստման մեջ. 27. Հասունների գրագիտության մակարդակ
20. Գենդերային աշխատավարձի բաց; 21. Խորհրդարանում կանանց ներկայացուցչություն; 22. Կանանց մասնակցությունը խորհուրդներում; 23. Եկամուտների բաշխում (GINI);
16. Երեխաների գոյատեւում; 17. Բավարար սնունդ; 18. Գիրացման մակարդակ; 19. Ալկոհոլի չարաշահում;
ՄՈԼՈՐԱԿ
8. ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ
7. ՄԱՔՈՒՐ ԷՆԵՐԳԻԱ
6. ՋՈՒՐ
5. ՄԱՔՈՒՐ ՕԴ
4. ՀՈՂ և ԱՆՏԱՌՆԵՐ
3. ՕՎԿԻԱՆՈՍՆԵՐ
2. ԱԾԽԱԾՆԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԻՑ
1. ԿԵՆՍԱԲԱԶՄԱԶԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
14. Վերականգնված և վերամշակված կոշտ թափոններ; 15. Ջրահեռացման ջրի մշակում;
12. Վերականգնվող էներգիա; 13. Պինդ վառելիքների ներքին օգտագործում;
10. Վերականգնվող ջրային ռեսուրսներ; 11. Ջրի որակ;
9. Օդի աղտոտման ազդեցություն;
6. Հողի որակ; 7. Օրգանական գյուղատնտեսություն; 8. Հողի դեգրադացիա (անապատացում);
4. Ձկների ֆոնդ; 5. Ֆոսֆատի սպառում / մշակված հողեր;
3. Ածխածնի գործակից;
1. Կենդանիների ոչնչացում; 2. Պահպանվող տարածքներ;